

DP-101

December-2022

M.Com., Sem.-I

406 : Accounting for Managers

Time : 2:45 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) નાણાકીય પત્રકોનો અર્થ અને હેતુઓ જણાવો. 7
 (B) કંપનીધારા-2013ના પરિશિષ્ટ-3 મુજબ સરવૈયાનો નમૂનો કાલ્પનિક આંકડાઓ દર્શાવી તૈયાર કરો 7
 અથવા
 (A) હિસાબ ધોરણનો અર્થ અને હેતુઓ સમજાવો. 7
 (B) IFRS અને IND ASની યાદી તૈયાર કરો. 7
2. જાનુ લિ.નું તા. 31-03-2022ના રોજનું નફા-નુકસાનનું પત્રક નીચે મુજબ છે : 14

વિગત	₹	₹
ધંધાકીય પ્રવૃત્તિમાંથી આવકો :		
ચોખ્ખું વેચાણ (રોકડ વેચાણ, ઉધાર વેચાણના 1/4 છે.)		12,50,000
કુલ આવક (A)		12,50,000
ખર્ચાઓ :		
ખરીદી (રોકડ ખરીદી 20%)	5,00,000	
સ્ટોકની કિંમતમાં ફેરફાર :		
શરૂનો સ્ટોક	2,00,000	
બાદ : આખર સ્ટોક	<u>3,00,000</u>	
ખરીદી અંગેના ખર્ચા	1,00,000	
કર્મચારી કલ્યાણ ખર્ચા	1,00,000	
નાણાકીય ખર્ચા	-	
માંડી વાળેલ ઘસારો	50,000	
અન્ય ખર્ચા (વેચાણ ખર્ચા)	1,00,000	
કુલ ખર્ચા (B)		7,50,000
કરવેરા પહેલાં નફો (A-B)		5,00,000
બાદ : કરવેરા		2,50,000
ચોખ્ખો નફો		<u>2,50,000</u>

જાનુલિ.નું તા. 31-03-2022ના રોજનું પાકું સરવૈયું :

વિગત	₹	₹
[I] માલિકી અને જવાબદારીઓ :		
(1) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો :		
ઈક્વિટી શેરમૂડી (10 ₹નો એક એવા ઈ. શેર)	5,00,000	
10%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી (100 ₹નો એક એવા પ્રેફ. શેર)	5,00,000	
અનામત અને વધારો	<u>3,00,000</u>	13,00,000
(2) બિન-ચાલુ જવાબદારીઓ :		
લાંબાગાળાની લોન		2,00,000
(3) ચાલુ જવાબદારીઓ :		
લેણદારો	75,000	
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	1,50,000	
દેવીહૂંડીઓ	<u>25,000</u>	2,50,000
		<u>17,50,000</u>
[II] મિલકતો :		
(1) બિન-ચાલુ મિલકતો :		
જમીન મકાન	8,00,000	
યંત્રો	2,00,000	
બિન-ચાલુ રોકાણો	2,00,000	
અન્ય-બિન ચાલુ મિલકતો : પ્રાથમિક ખર્ચ	<u>50,000</u>	12,50,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		
સ્ટોક	3,00,000	
દેવાદારો	1,00,000	
લેણીહૂંડીઓ	25,000	
બેંક સિલક	75,000	5,00,000
		<u>17,50,000</u>

વર્ષની કામગીરીના 360 દિવસ ધારીને નીચેના ગુણોત્તરની ગણતરી કરો અને કૌંસમાં આપેલા આદર્શ ગુણોત્તર સાથે સરખામણી કરી તમારો અભિપ્રાય આપો.

- (1) કાચા નફાનો ગુણોત્તર (40%)
- (2) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (15%)
- (3) સંચાલન ગુણોત્તર (80%)
- (4) સ્ટોક ચલનદર (4 સમય)
- (5) ચાલુ ગુણોત્તર (1.5 : 1)
- (6) દેવાદાર ગુણોત્તર (50 દિવસ)
- (7) લેણદાર ગુણોત્તર (50 દિવસ)

અથવા

વિગત	2020-21 ₹	2021-22 ₹
[I] માલિકી અને જવાબદારીઓ :		
(1) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો :		
ઇક્વિટી શેરમૂડી	50,000	2,00,000
અનામત અને વધારો :		
મૂડી અનામત	50,000	—
સામાન્ય અનામત	1,50,000	2,00,000
(2) બિન-ચાલુ જવાબદારીઓ :		
10%ના ડિબેન્યર	50,000	1,50,000
લાંબાગાળાની જોગવાઈ : ઘસારા અનામત	50,000	1,50,000
(3) ચાલુ જવાબદારીઓ :		
લેણદારો	50,000	2,00,000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	50,000	—
દેવીહૂંડીઓ	50,000	1,50,000
કરવેરા અનામત	1,00,000	2,50,000
	<u>6,00,000</u>	<u>13,00,000</u>
[II] મિલકતો :		
(1) બિન-ચાલુ મિલકતો :		
જમીન-મકાન	2,50,000	5,50,000
બિન ચાલુ રોકાણો	50,000	—
અન્ય બિનચાલુ મિલકતો : નફા-નુકસાન ખાતું	50,000	—
(2) ચાલુ મિલકતો :		
સ્ટોક	1,50,000	1,00,000
દેવાદારો	1,00,000	1,50,000
બેંક સિલક	—	5,00,000
	<u>6,00,000</u>	<u>13,00,000</u>

વધારાની માહિતી :

- (1) કંપનીએ વર્ષની શરૂઆતમાં જમીન-મકાન ₹ 3,00,000માં વેચી દીધા હતા અને નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કર્યો હતો.
- (2) મૂડી અનામત ખાતામાંથી કંપનીએ શેરહોલ્ડરોને પૂરા ભરપાઈ બોનસ શેર આપ્યા હતા.
- (3) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ રોકાણો ₹ 80,000માં વેચી દીધા હતા.
- (4) ચાલુ વર્ષે ₹ 2,50,000 કરવેરાની જોગવાઈ કરવાની છે.
- (5) ચાલુ વર્ષે કંપનીએ શેરહોલ્ડરોને ₹ 50,000 વચગાળાનાં ડિવિડન્ડના ચૂકવ્યા હતા.

3. (A) ફુગાવાલક્ષી હિસાબોની કોઈપણ બે પદ્ધતિઓ ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો. 7
(B) ફોરેન્સિક હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ અને લક્ષણો સમજાવો. 7

અથવા

- (A) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 7
(B) આર્થિક મૂલ્યવૃદ્ધિ અને બજાર મૂલ્યવૃદ્ધિનો ખ્યાલ ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો. 7

4. સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ, પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનાં તફાવતો સમજાવો. (કોઈપણ સાત) 14

અથવા

- (A) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 7
(B) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ સમજાવી, સંચાલકીય હિસાબનીશનાં કાર્યો જણાવો. 7

5. નીચે આપેલા વિકલ્પો પૈકી સાચો વિકલ્પ લખો : (કોઈપણ સાત) 14

- (1) નીચેના પૈકી કોનો સમાવેશ સંશયિત દેવામાં થાય છે ?

- (A) ચૂકવવાનું બાકી ડિબેન્યર વ્યાજ (B) પ્રોવિડન્ટ ફંડ
(C) પાકતી તારીખ અગાઉ વટાવેલી હૂંડીઓ (D) કર્મચારી નફા-ભાગ ભંડોળ

- (2) હિસાબી ધોરણ-14 કઈ બાબત અંગે છે ?

- (A) રોકડ પ્રવાહ પત્રક (B) ઊપજનું સંપાદન
(C) સંયોજનના હિસાબો (D) ઘસારાના હિસાબો

- (3) IFRS-3 કઈ બાબત અંગે છે ?
- (A) ભાડાપટ્ટો (B) વીમાના કરારો
(C) ધંધાનું સંયોજન (D) ઘસારાના હિસાબો
- (4) જો આખર સ્ટોકની કિંમત શરૂના સ્ટોક કરતાં ₹ 50,000 વધારે હોય, ખરીદી ₹ 7,50,000 અને વેચાણ ₹ 10,00,000 હોય તો કાચા નફાનો દર કેટલો ?
- (A) 70% (B) 80% (C) 50% (D) 20%
- (5) પાછલા વર્ષનું સૂચિત ડિવિડન્ડ રોકડ પ્રવાહ પત્રકમાં ક્યાં દર્શાવાય છે ?
- (A) ન.નું ખાતાની બાકીમાંથી બાદ કરીને
(B) કામગીરી પ્રવૃત્તિઓમાંથી ઉદ્ભવતા રોકડ પ્રવાહમાં
(C) રોકાણ પ્રવૃત્તિમાંથી ઉદ્ભવતા રોકડ પ્રવાહમાં
(D) નાણાંકીય પ્રવૃત્તિમાંથી ઉદ્ભવતા રોકડ પ્રવાહમાં
- (6) જો ખરીદી ₹ 10,00,000, વેચાણ ₹ 20,00,000 અને કુલ મિલકતો ₹ 5,00,000 હોય, તો મિલકતોનો ઊંચલાનો દર કેટલો ?
- (A) 0.25 વખત (B) 0.5 વખત (C) 2 વખત (D) 4 વખત
- (7) નીચેના પૈકી _____ એ પોતાના અહેવાલમાં માનવસંપત્તિનું મૂલ્ય દર્શાવવાનું શરૂ કર્યું.
- (A) BHEL (B) AMC (C) AMTS (D) આપેલ બધા જ
- (8) કઈ હિસાબી પદ્ધતિ નાણાંકીય પુરાવાઓના આધારે હિસાબોની ચકાસણી સાથે સંબંધિત છે ?
- (A) ફોરેન્સિક હિસાબી પદ્ધતિ (B) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ
(C) માનવસંપત્તિના હિસાબો (D) પડતર હિસાબી પદ્ધતિ
- (9) નીચેના પૈકી કઈ સ્વતંત્ર પદ્ધતિ છે ?
- (A) આર્થિક મૂલ્યવૃદ્ધિ (B) બજાર મૂલ્યવૃદ્ધિ
(C) ફોરેન્સિક હિસાબી પદ્ધતિ (D) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ

(10) _____ માટે હિસાબી ધોરણો બહાર પાડવામાં આવ્યા નથી.

- (A) નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ (B) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ
(C) પડતર હિસાબી પદ્ધતિ (D) આપેલ પૈકી એકપણ નહીં

(11) નાણાંકીય છેતરપિંડી શોધવા માટે કઈ હિસાબી પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે ?

- (A) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ (B) ફોરેન્સિક હિસાબી પદ્ધતિ
(C) માનવસંપત્તિના હિસાબો (D) પડતર હિસાબી પદ્ધતિ

(12) સંચાલકને રોજબરોજના નિર્ણયો લેવામાં કઈ હિસાબી પદ્ધતિ સૌથી વધુ ઉપયોગી છે ?

- (A) નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ (B) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ
(C) પડતર હિસાબી પદ્ધતિ (D) ફોરેન્સિક હિસાબી પદ્ધતિ

Seat No. : _____

DP-101

December-2022

M.Com., Sem.-I

406 : Accounting for Managers

Time : 2:45 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Describe the meaning and the objectives of Financial Statements. 7
(B) Draw the Proforma of Balance Sheet as per Schedule-III of the Companies Act, 2013 with imaginary figures. 7
- OR**
- (A) Explain the meaning and the objectives of Accounting Standards. 7
(B) Prepare the list of IFRS and IND AS. 7

2. Statement of Profit & Loss for the year ending 31-03-2022 of Janu Limited is as under : 14

Particulars	₹	₹
<u>Income From Business Activities:</u>		
Net Sales (Cash Sales is 1/4 of Credit Sales)		12,50,000
Total Income (A)		12,50,000
Expenses :		
Purchase (Cash Purchase 20%)	5,00,000	
<u>Difference in Stock :</u>		
Opening Stock	2,00,000	
Less : Closing Stock	<u>3,00,000</u>	-1,00,000
Purchase Expenses	1,00,000	
Employee Welfare Expenses	1,00,000	
Financial Expenses	-	
Written-off Depreciation	50,000	
Other Expenses (Sales Expenses)	1,00,000	
Total Expenses (B)		7,50,000
Profit Before Tax (A – B)		5,00,000
Less : Tax		2,50,000
Net Profit		<u>2,50,000</u>

Balance Sheet of Janu Limited as on 31-03-2022 :

Particulars	₹	₹
[I] EQUITY AND LIABILITIES		
(1) Shareholder's Fund		
Equity Share Capital (10 ₹ each share)	5,00,000	
10% Preference share Capital (100 ₹ each share)	5,00,000	
Reserve and Surplus	<u>3,00,000</u>	13,00,000
(2) Non-Current Liabilities :		
Long Term Loan		2,00,000
(3) Current Liabilities :		
Creditors	75,000	
Provident Fund	1,50,000	
Bills Payables	<u>25,000</u>	2,50,000
		<u>17,50,000</u>
[II] Assets :		
(1) Non-Current Assets :		
Land & Buildings	8,00,000	
Machineries	2,00,000	
Non-Current Investments	2,00,000	
Other Non-Current Assets : Preliminary Expense	<u>50,000</u>	12,50,000
(2) Current Assets :		
Stock	3,00,000	
Debtors	1,00,000	
Bills Receivables	25,000	
Bank Balance	75,000	5,00,000
		<u>17,50,000</u>

Assume 360 days in a year. Compute the following ratios and give your opinion by comparing ideal ratios given in brackets.

- (1) Gross Profit Ratio (40%)
- (2) Net Profit Ratio (15%)
- (3) Operating Ratio (80%)
- (4) Stock Turnover (4 times)
- (5) Current Ratio (1.5 : 1)
- (6) Debtors Ratio (50 days)
- (7) Creditors Ratio (50 days)

OR

From the following Balance Sheets and additional information of SV Ltd. Prepare a Cash Flow Statement :

14

Particulars	2020-21 ₹	2021-22 ₹
[I] EQUITY AND LIABILITIES :		
(1) Shareholder's Fund :		
Equity Share Capital	50,000	2,00,000
Reserve and Surplus :		
Capital Reserve	50,000	—
General Reserve	1,50,000	2,00,000
(2) Non-Current Liabilities:		
10% Debentures	50,000	1,50,000
Long-term Provisions: Depreciation Fund	50,000	1,50,000
(3) Current Liabilities :		
Creditors	50,000	2,00,000
Bank Overdraft	50,000	—
Bills Payable	50,000	1,50,000
Tax Provision	1,00,000	2,50,000
	<u>6,00,000</u>	<u>13,00,000</u>
[II] ASSETS :		
(1) Non-Current Assets :		
Land-Buildings	2,50,000	5,50,000
Non-Current Investments	50,000	—
Other Non-Current Assets : Profit and Loss Account	50,000	—
(2) Current Assets :		
Stock	1,50,000	1,00,000
Debtors	1,00,000	1,50,000
Bank Balance	—	5,00,000
	<u>6,00,000</u>	<u>13,00,000</u>

Additional Information :

- (1) The company sold Land & Building for ₹ 3,00,000 in beginning of the year and profit was credited to Capital Reserve A/c.
- (2) From the Capital Reserve A/c, the company had issued fully paid-up bonus shares to the shareholders.
- (3) The company had sold investments for ₹ 80,000 during the year.
- (4) Provision for income tax provided during the year ₹ 2,50,000.
- (5) The company had paid ₹ 50,000 for interim dividend during the year.

3. (A) Explain any two methods of Inflation Accounting with examples. 7
(B) Explain the meaning and characteristics of Forensic Accounting. 7

OR

- (A) Explain the meaning and limitations of Environment Accounting. 7
(B) Explain Economic Value Added and Market Value Added concepts with examples. 7

4. Explain the differences between Management Accounting, Cost Accounting and Financial Accounting. (Any seven) 14

OR

- (A) Describe merits and demerits of Management Accounting. 7
(B) Explain the meaning of Management Accounting and state the Functions of Management Accountant. 7

5. Select correct option out of alternatives given below : (any seven) 14

- (1) Which of the following is included in Suspicious Liabilities ?

- (A) Outstanding Debenture Interest
- (B) Provident Fund
- (C) Bills Receivable Discounted before maturity
- (D) Employee Profit-Sharing Fund

- (2) AS-14 deals with _____.

- | | |
|---------------------------------|-----------------------------|
| (A) Cash Flow Statement | (B) Revenue Recognition |
| (C) Accounting for Amalgamation | (D) Depreciation Accounting |

- (3) IFRS-3 deals with _____.

- | | |
|--------------------------|-----------------------------|
| (A) Lease | (B) Insurance Contract |
| (C) Business Combination | (D) Depreciation Accounting |

- (4) If Closing stock is ₹ 50,000 ^{less} ~~more~~ than Opening stock, Purchase is ₹ 7,50,000 and Sales is ₹ 10,00,000, then Gross Profit Ratio is _____.
- (A) 70% (B) 80% (C) 50% (D) 20%
- (5) Where is Proposed Dividend of previous year recorded in Cash Flow Statement ?
- (A) Deducted from Opening balance of P & L Account
(B) Cash Flow from Operating Activities
(C) Cash Flow from Investing Activities
(D) Cash Flow from Financing Activities.
- (6) If Purchase is ₹ 10,00,000 and Sales is ₹ 20,00,000 and Total Assets is ₹ 5,00,000, then Assets Turnover is _____,
- (A) 0.25 times (B) 0.5 times (C) 2 times (D) 4 times
- (7) _____ has started showing the value of Human Resource in their Annual Report.
- (A) BHEL (B) AMC (C) AMTS (D) All the above
- (8) Which accounting method is related to invention of accounts based on financial evidence ?
- (A) Forensic Accounting (B) Management Accounting
(C) Human Resource Accounting (D) Cost Accounting
- 9) Which of the following is Independent method ?
- (A) Economic Value Added (B) Market Value Added
(C) Forensic Accounting (D) Management Accounting

- (10) Accounting Standards not issued for _____.
- (A) Financial Accounting (B) Management Accounting
(C) Cost Accounting (D) None of the above
- (11) Which accounting method is used to find out financial fraud ?
- (A) Management Accounting (B) Forensic Accounting
(C) Human Resource Accounting (D) Cost Accounting
- (12) Which accounting is useful to directors for taking day to day decisions ?
- (A) Financial Accounting (B) Management Accounting
(C) Cost Accounting (D) Forensic Accounting
-